

STARPTAUTISKA KONFERENCE ZEMES DEGRADĀCIJA Rīga 2009

2009. gada 17. – 19. februāris

- **Starptautiskās un ES stratēģijas un risinājumi**
- **Inventarizācija, monitoringi, pētījumi un novērtējumi; metodoloģija un rezultāti**
- **Sanācija un rekultivācija; tehnoloģijas un pieredze zemes degradācijas novēršanai**

Konferenci organizē
**SIA „VentEko”, Latvija un
Latvijas Republikas Vides ministrija**

sadarbībā ar
**Eiropas Komisijas Apvienoto Pētījumu centru
Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programmu
Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāti**

PROGRAMMA

1. diena 2009. gada 17. februāris

08:00 – 09:30	Reģistrācija
09:30 – 10:00	Atklāšana un apsveikumi <ul style="list-style-type: none">▪ Raimonds Vējonis, Latvijas Republikas vides ministrs▪ Arta Bažovska, SIA „VentEko” vadītāja▪ Silvija Nora Kalniņš, Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programmas pārstāvniecības Latvijā vadītāja▪ Prof. Māris Kļaviņš, Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte

I. sesija - ES stratēģijas & likumdošana & ieviešanas programmas

Sesijas vadītājs: Prof. Māris Kļaviņš,
Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte

10:00 – 10:30	ES Augsnes tematiskā stratēģija: stāvoklis un nākotnes perspektīva <i>Luca Montanarella, Eiropas Komisija, Apvienotais Pētījumu centrs, JRC</i> <i>Prezentē Gergely Toth, Eiropas Komisija, Apvienotais pētījumu centrs, JRC</i>
10:30 – 11:00	Latvijas vides politikas virzība pretī ilgtspējīgai zemes apsaimniekošanai <i>Rolands Arturs Bebris, Latvijas Republikas Vides ministrija</i>
11:00 – 11:30	Kafijas/tējas pauze
11:30 – 12:00	Augsnes degradācija – koncepcija zinātnes, politikas un lēmumu pieņemšanas sasaistei <i>Prof. Winfried E.H. Blum, Augsnes pētījumu institūts, Dabas resursu un pielietojamo dabas zinātņu universitāte, Austrija</i>
12:00 – 12:30	Paskābināšanās un erozijas izraisītā zemes degradācija un Eiropas Augšņu aizsardzības tematiskā stratēģija <i>Benediktas Jankauskas, Lietuvas Lauksaimniecības institūts, Lietuva</i> <i>Michael A. Fullen, Wolverhamptonas Universitāte, Apvienotā Karaliste</i>
12:30 – 13:00	Eiropas Augšņu Datu Centrs (ESDAC): no pētījumiem un attīstības līdz pilnīgai ieviešanai <i>Luca Montanarella, Marc van Liedekerke, Eiropas Komisija, Apvienotais Pētījumu centrs, JRC</i> <i>Prezentē Gergely Toth, Eiropas Komisija, Apvienotais pētījumu centrs, JRC</i>
13:00 – 13:10	Stenda referātu sesijas atklāšana
13:10 – 14:00	Pusdienas un stenda referātu sesija

I. sesija - ES stratēģijas & likumdošana & ieviešanas programmas turpinājums

Sesijas vadītājs: Gergely Toth,
Eiropas Komisija, Apvienotais pētījumu centrs, JRC

14:00 – 14:30	Zemes degradācijas riski Latvijā: politiskā un zinātniskā pieeja <i>Prof. Aldis Kārklis, Latvijas Lauksaimniecības Universitāte</i>
14:30 – 15:00	Ilgtspējīga zemes apsaimniekošana Latvijā: iespējas un izaicinājumi <i>Jānis Ģērmanis, Silvija Nora Kalniņš, Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programma, Latvija</i>
15:00 – 15:30	Vēsturiski piesārņoto teritoriju sanācijas iespējas Latvijā <i>Vija Gēme, Latvijas Republikas Vides ministrija</i>
15:30 – 16:00	Kafijas/tējas pauze
16:00 – 16:30	Zemes degradācijas procesi kā vides problēma Ungārijā <i>Prof. G. Várallyay, Zemes zinātņu un lauksaimniecības ķīmijas pētījumu institūts, Ungārijas Zinātņu Akadēmija, Ungārija</i> <i>Prezentē Péter László, Zemes zinātņu un lauksaimniecības ķīmijas pētījumu institūts, Ungārijas Zinātņu Akadēmija, Ungārija</i>

16:30 – 17:00	Zemes un ūdens apsaimniekošana cīņai ar pārtuksnešošanu – Apvienoto Nāciju Konvencijas ieviešana Apvienotajos Arābu Emirātos <i>Mahmoud Ali Abdelfattah, Mohamed Abdel Hamyd Dawoud, Abu Dabi Vides aģentūra, AAE</i> <i>Shabbir Ahmed Shahid, Lauksaimniecības starptautiskais centrs, AAE</i>
17:00 – 17:30	Diskusija, 1.dienas noslēgums
18:00 – 20:00	Vakariņas zālē `Event Plaza`

PROGRAMMA

2. diena 2009. gada 18. februāris

08:00 – 09:00 Reģistrācija

II. sesija - Inventarizācija & Monitorings & Izpēte & Novērtējums

Sesijas vadītājs: Rolands Arturs Bebris,
Latvijas Republikas Vides ministrija

09:00 – 09:05	Sesijas darba atklāšana
09:05 – 09:40	Augsnes kvalitātes Eiropas perspektīve: prasības monitoringam un novērtējumam <i>Luca Montanarella, Gergely Toth, Eiropas Komisija, Apvienotais Pētījumu centrs, JRC</i>
09:40 – 10:10	Horvātijas augšņu monitoringa programma <i>Andreja Čidić, Hana Mesić, Snježana Dominković Alavanja, Horvātijas Vides aģentūra, Horvātija</i>
10:10 – 10:40	Polihlorbifenilu (PCB) piesārņojuma monitorings vides kvalitātes uzlabošanas programmā dioksīniem līdzīgu vielu likvidēšanai <i>Y.V. Shulzhenko, S.M. Sevostyanov, A.A. Il'ina, N.F. Deeva, Galveno Bioloģijas problēmu institūts, Krievijas Zinātņu Akadēmija, Krievija</i>
10:40 – 11:10	Bīstamo smago metālu saturs augsnē, ūdenī un labībā izpēte Zletovica baseinā, Probistip <i>Margareta Cvetkovska, Svetlana Gjorgeva, Katerina Nikolovska, Aleksandra Krsteska, Maķedonijas Republikas Vides un telpiskās plānošanas ministrija, Maķedonija</i>
11:10 – 11:30	Kafijas/tējas pauze
11:30 – 12:00	Lauksaimniecības zemju N₂O emisiju monitorings St.Pēterburgas reģionā Ziemeļrietumu Krievijā <i>E. Rizhiya, N. Buchkina, S. Pavlik, E. Balashov, Agrofizikālo pētījumu institūts, St.Pēterburga, Krievija</i>
12:00 – 12:30	Ogļūdeņražu noteikšana augsnē un gruntī ar lāzera inducēto fluorescences metodi <i>Oļģerts Aleksāns, SIA „VentEko”, Latvija</i>
12:30 – 13:00	Augsnes apdraudējumu riska novērtējuma metodoloģijas harmonizācija Eiropā <i>C. van Beek, Alterra, Augsnes zinātnes centrs, Vāgeningena, Nīderlande</i> <i>T. Toth, A. Hagyo, RISSAC, Ungārija</i> <i>G. Toth, JRC-IES, Itālija</i> <i>L.Recatalá Boix, C. Añó, CIDE, Spānija</i> <i>J.P. Malet, O.Maquire, CNRS, Francija</i> <i>J. van den Akker, Alterra, Augsnes zinātnes centrs, Vāgeningena, Nīderlande</i> <i>S. van der Zee, Wageningen-UR, Nīderlande</i> <i>S. Verzandvoort-van Dijk, C. Ritsema, Alterra, Augsnes zinātnes centrs, Vāgeningena, Nīderlande</i> <i>C.Simota, ICPA, Rumānija</i> <i>P. Ehlert, P. Kuikman, O. Oenema, Alterra, Augsnes zinātnes centrs, Vāgeningena, Nīderlande</i>
13:00 – 14:00	Pusdienas un stenda referātu sesija

II. sesija - Inventarizācija & Monitorings & Izpēte & Novērtējums turpinājums

Sesijas vadītāja: Silvija Nora Kalniņš,
Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programmas pārstāvniecība Latvijā

14:00 – 14:30	Dabīgo un tehniski-dabīgo ģeosistēmu bīstamo hidroloģisko un ģeoloģisko procesu risku pārvaldības stratēģija un taktika Ukrainā <i>Dr. Heorghiyy Rudko, Ukrainas Minerālu Resursu Valsts Komisija, Kijeva, Ukraina</i> <i>prof. Irina Sumatokhina, Dņepropetrovskas Nacionālā Universitāte, Ukraina</i>
14:30 – 15:00	Augsņu sasāļošanās identifikācija un kartēšana ar apvienotiem (pasīviem un aktīviem) tālīzpētes novērojumu līdzekļiem <i>N. Golgshleger, Lauksaimniecības un lauku attīstības ministrija, Izraēla</i> <i>E. Ben Dor, Telavivas Universitāte, Izraēla</i> <i>V. Mirlas, Lauksaimniecības un lauku attīstības ministrija, Izraēla</i> <i>I.Livne, Telavivas Universitāte, Izraēla</i> <i>U.Basson, Geosense, Izraēla</i>
15:00 – 15:30	Ķīmisko elementu uzkrāšanās un izneses pētījumi Latvijas augsnēs <i>A. Gilucis, SIA `GeoPlus`, Latvija</i> <i>prof. V. Segliņš, Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte, Latvijas Universitāte</i> <i>E. Silgaile, SIA „VentEko”, Latvija</i> <i>A. Karpovičs, Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte, Latvijas Universitāte</i>
15:30 – 16:00	Kafijas/tējas pauze
16:00 – 16:30	Augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojuma riska vietu novērtējums Lietuvā <i>Kestutis Kadunas, Rasa Radiene, Lietuvas Ģeoloģijas dienests, Lietuva</i>
16:30 – 17:00	Zemes degradācijas risku novērtējuma iespējas Latvijā <i>Raimonds Kasparinskis, prof. Oļģerts Nikodemus, Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte, Latvijas Universitāte</i>
17:00 – 17:30	Jelgavas bīstamo šķidro atkritumu krātuves `Kosmoss` sanācijas procesa modelēšana <i>A. Spalviņš, J. Slangens, I. Lāce, Vides modelēšanas centrs, Rīgas Tehniskā universitāte</i>
17:30 – 18:00	Lietuvas paugurainēs zemes lietošanas sistēmas izmaiņu un augsnes erozijas novēršanas ietekme uz CO₂ emisiju samazināšanos <i>Benediktas Jankauskas, Genovaite Jankauskiene, Lietuvas Lauksaimniecības institūts, Lietuva</i>
18:00 – 18:30	Diskusija un 2.dienas noslēgums
18:30 – 19:30	Latviešu tautas mūzika, uzkodas

PROGRAMMA

3. diena 2009. gada 19. februāris

08:00 – 09:00	Reģistrācija
III. sesija - Sanācijas un rekultivācijas tehnoloģijas & pieredze Sesijas vadītājs: Oļģerts Aleksāns, SIA `Venteko`	
09:00 – 09:05	Sesijas darba atklāšana
09:05 – 09:40	In situ ķīmiskās oksidēšanas (ISCO) pamatprincipi un pielietojums Eiropā <i>Lorenzo Sacchetti, Carus Remediation technologies, Itālija</i>
09:40 – 10:10	Gruntsūdeņu attīrīšana ar peroksīda metodi: pieredze un rezultāti <i>Pēteris Šnitko, SIA „VentEko”, Latvija</i>
10:10 – 10:40	Attīrīšanas tehnoloģijas augsnei, piesārņotai ar PHB Serpuhovas teritorijā <i>D. Demin, S. Sevostanov, N. Deeva, A. Il'ina, Galveno Bioloģijas problēmu institūts, Krievijas Zinātņu Akadēmija, Krievija</i>

10:40 – 11:10	Sokolovas ķīmiskās rūpnīcas HEXION sanācības pieredze Čehijas Republikā <i>Jan Vanek, DEKONTA Ltd., Čehija</i> <i>Prezentē Ales Prazak, DEKONTA Ltd., Čehija</i>
11:10 – 11:40	Vēsturiski degradēto zemju piesārņojums ar naftas produktiem bijušajā PSRS gaisa karaspēku bāzes teritorijā Lielvārdē un tā likvidācijas metodiskais risinājums <i>Edgars Dimitrijevs, Guntis Ginters, SIA „VentEko”, Latvija</i>
11:40 – 12:10	Kafijas/tējas pauze
12:10 – 12:40	Maģistrālā naftas un naftas produktu cauruļvada "Polocka-Ventspils" ar naftas produktiem piesārņoto objektu reģenerācijas pieredze <i>Viktors Markulis, SIA "LatRosTrans", Latvija</i> <i>Arta Bažovska, Jānis Klimovičs, SIA "VentEko", Latvija</i>
12:40 – 13:10	Naftas izcelsmes oglekļa avoti piesārņojuma paātrinātai dabīgai samazināšanai (reduktīvā dehlorinēšana): CAP18 un CAP18ME <i>Lorenzo Sacchetti, Carus Remediation Technologies, Itālija</i>
13:10 – 13:40	Degradēto zemju renovācijas (atjaunošanas) tehnoloģiju pielietojuma iespējas ar naftas produktiem piesārņotās teritorijās (Pērnavas degvielas uzpildes stacijas piemērs) <i>Igors Selivanovs, Inga Gavena, SIA „VentEko”, Latvija</i> <i>Tony Möttus, Neste Eesti AS, Igaunija</i> <i>Nina Kulik, Tampere Tehnoloģiskā Universitāte, Somija</i>
13:40 – 14:10	Klimata pārmaiņu un zemes lietošanas ietekmes uz zemes degradāciju un atjaunošanos modelēšana <i>P.-W. Graeber, R. Blankenburg, Drēzdenes Tehniskā Universitāte, Vācija</i> <i>O. Kemmesies, KP Ingenieurbuero fuer Wasser und Boden, Gunzenhausen, Vācija</i>
14:10 – 14:30	Diskusija
14:30 – 15:30	Noslēgums un pusdienas

STENDA REFERĀTI

II. sesija - Inventarizācija & Monitorings & Izpēte & Novērtējums

1.	Augsnes agroķīmisko īpašību izmaiņu pētījumi atsevišķos Latvijas lauku apvidos 16-17 gadu laikā <i>R. Timbare, A. Miķelsone, M. Jēkabsons, V. Janevica, Agroķīmisko pētījumu centrs, Latvija</i>
2.	Centrālās Serbijas augšņu kvalitāte <i>Dragana Vidojevic, Vides aizsardzības aģentūra, Serbijas Republikas Vides un telpiskās plānošanas ministrija, Serbija</i> <i>Maja Manojlović, Novi Sad Universitāte, Serbija</i> <i>Nebojša Veljković, Vides aizsardzības aģentūra, Serbijas Republikas Vides un telpiskās plānošanas ministrija, Serbija</i>
3.	Kalnu apvidu egļu mežu augšņu ūdeņu raksturojums Polijas dienvidos <i>Tomasz Staszewski, Piotr Kubiesa, Włodzimierz. Łukasik, Rūpniecisko teritoriju ekoloģijas institūts, Katowice, Polija</i>
4.	Smago metālu bilance priežu mežu ekosistēmās Latvijā <i>Evija Tērauda, prof. Oļģerts Nikodemus, Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte, Latvijas Universitāte</i>
5.	Augšņu zinātnes pielietojums tiesu ekspertīzē <i>Māra Rēpele, Maija Alksne, Valsts Tiesu ekspertīzes birojs, Latvija</i>
6.	Zemes degradācija neauglīgās vidēs un to pārvaldības iespējas – Abu Dabi, Apvienoto Arābu Emirātu pieredze <i>Dr. M. A. Abdelfattah, Abu Dhabi Vides aģentūra, Zemes resursu departaments, Apvienotie Arābu Emirāti</i>
7.	Melnās jūras krasta degradācija Rumānijā. Procesu apturēšana un pārveidošana <i>Dr. Brandusa Gabriela Cazacu, Rumānijas Augsnes mehānikas un pamatu tehnoloģiju sabiedrība, Rumānija</i>

	<i>prof. Dan Zarojanu, Rumānijas Suceava Universitāte, Rumānijas Augsnes mehānikas un pamatu tehnoloģiju sabiedrība, Rumānija</i>
8.	Augsnes piesārņojums ar smagajiem metāliem un mikroelementiem Latvijas armijas poligonu teritorijās <i>Ilga Kokorīte, prof. Māris Kļaviņš, Jānis Šīre, Oskars Purmalis, Aija Zučika, Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultāte, Latvijas Universitāte</i>
9.	Grunts vēsturiskā piesārņojuma izplatība un tā izvietojuma ģeoloģiskās un hidroģeoloģiskās īpatnības bijušās PSRS gaisa karaspēka bāzes teritorijā Lielvārdē <i>Guntis Ginters, Edgars Dimitrijevs, SIA „VentEko”, Latvija</i>
10.	Starptautiskā projekta `BioSoil` un programmas `Forest Focus 2006` meža augšņu inventarizācijas rezultāti <i>Andis Lazdiņš, Arta Komorovska, Dagnija Lazdiņa, Valsts Meža zinātnes institūts „Silava”</i>
STENDA REFERĀTI	
III. sesija - Sanācības un rekultivācijas tehnoloģijas & pieredze	
11.	Svina akumulācija kukurūzā no augsnēs pēc divu komerciālu paskābinošu piedevu pievienošanas <i>Antoine Karam, Lavalas Universitāte, Augsnes un pārtikas tehnoloģiju departaments, Kvebeka, Kanāda</i> <i>Alfred Jaouich, Kvebekas Universitāte Monreālā, Kvebeka, Kanāda</i>
12.	Ogļūdeņražu noteikšana augsnē un gruntī ar automātisko lāzera inducēto fluorescences metodi <i>Oļģerts Aleksāns, SIA „VentEko”, Latvija</i>
13.	Gruntsūdeņu attīrīšana ar peroksīda metodi: pieredze un rezultāti <i>Pēteris Šnītko, SIA „VentEko”, Latvija</i>
14.	Vēsturiski degradēto zemju piesārņojums ar naftas produktiem bijušajā PSRS gaisa karaspēka bāzes teritorijā Lielvārdē un tā likvidācijas metodiskais risinājums <i>Edgars Dimitrijevs, Guntis Ginters, SIA „VentEko”, Latvija</i>
15.	Maģistrālā naftas un naftas produktu cauruļvada "Polocka-Ventspils" ar naftas produktiem piesārņoto objektu reģenerācijas pieredze <i>Viktors Markulis, SIA "LatRosTrans", Latvija</i> <i>Arta Bažovska, Jānis Klimovičs, SIA "VentEko", Latvija</i>
16.	Degradēto zemju renovācijas (atjaunošanas) tehnoloģiju pielietošanas iespējas ar naftas produktiem piesārņotās teritorijās (Pērnavas degvielas uzpildes stacijas piemērs) <i>Igors Seļivanovs, Inga Gavena, SIA „VentEko”, Latvija</i> <i>Tony Möttus, Neste Eesti AS, Igaunija</i> <i>Nina Kulik, Tampere Tehnoloģiskā Universitāte, Somija</i>
17.	Cieto sadzīves atkritumu izgāztuvju rekultivācija – degradēto zemju atgūšana <i>Artis Ludāns, SIA „VentEko”, Latvija</i>

Konferences Programmas komiteja

- **Arta Bažovska**
SIA „VentEko”, Latvija
- **Luca Montanarella**
Eiropas Komisijas Apvienotais Pētījumu centrs
- **Rolands Artūrs Bebris**
Latvijas Republikas Vides ministrija
- **Silvija Nora Kalniņš**
Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības Programma
- **Prof. Oļģerts Nikodemus**
Latvijas Universitāte

Konferences Organizācijas komiteja

- **Ilze Kirstuka, Dr.biol.**
SIA „VentEko”, Latvija
- **Maira Miķelsone**
SIA „VentEko”, Latvija
- **Rasa Lubarte**
SIA „VentEko”, Latvija
- **Mārtiņš Vārpa**
SIA „VentEko”, Latvija